

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete

Előterjesztés

az Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 40/2012. (XII. 21.) önkormányzati rendelet 10. § (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testületének **2019. június 27-i** ülésére

6. napirendi pont: Beszámoló a Kerepes Város Szociális Alapszolgáltatási Központ 2018. évi munkájáról

Előterjesztő: Franka Tibor polgármester

Az előterjesztést tárgyalja: Egészségügyi, Szociális és Sport Bizottság

Az előterjesztés készítésében közreműködött: Bella Andrea testületi referens

Tisztelt Képviselő-testület!

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2019. évi munkaterve alapján a Kerepes Város Szociális Alapszolgáltatási Központ a 2019. június havi képviselő-testületi ülésen számol be a tavalyi évben végzett tevékenységéről.

Horváth Vera intézményvezető elkészítette a 2018. évi tevékenységre vonatkozó beszámolót, amely az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a beszámoló megvitatására és elfogadására.

.../2019.(VI.27.) Kt. határozati javaslat:

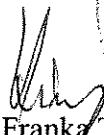
Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja az előterjesztéshez mellékelte, a Kerepes Város Szociális Alapszolgáltatási Központjának 2019. május 13-án kelt 2018. évi szakmai beszámolóját.

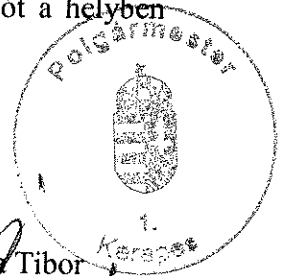
Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri Horváth Vera intézményvezetőt, hogy a beszámolót a helyben szokásos módon tegye közzé.

Határidő: 2019. július 15.

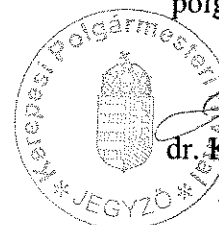
Felelős: Horváth Vera intézményvezető

Kerepes, 2019. június 20.

Franka Tibor
polgármester

Az előterjesztés ellen törvényességi kifogást nem emelek.

dr. Kiss Béláné
jegyző

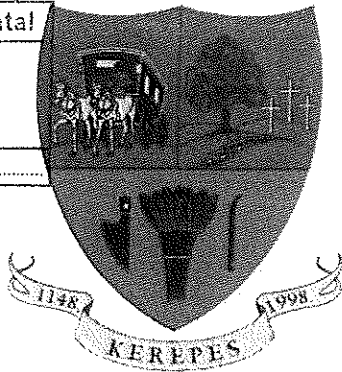
U. B. B. B. B.

ÉRKEZETT
2019 MÁJ 13.
Aláírás: [Signature]

Kerepesi Polgármesteri Hivatal

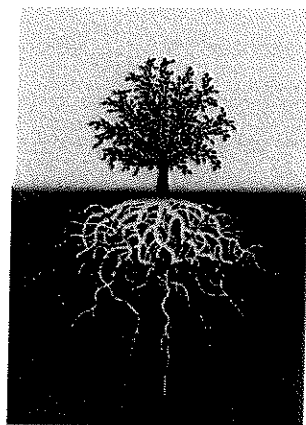
IKTATVA 2019 MÁJ 14.

7939-~~1~~AM ELŐB. Bogyi

KEREPES

***Kerepes Város Szociális Alapszolgáltatási Központ
2018. évi szakmai beszámolója***

Általános információk

Kerepesen Intézményünk biztosítja az összes szociális és gyermekjóléti alapellátást, ami 6 szakfeladatot jelent.

Feladataink:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
 - Személyi gondozás
 - Szociális ellátás
- Család és gyermekjóléti szolgáltatás
- Nappali ellátások
- Mosoly-Vár Biztos Kezdet Gyermekház

A város jelenleg minden (lakosságszámra vetített) kötelező önkormányzati alapellátást biztosít és rendelkezik a szolgáltatásokra vonatkozó határozatlan idejű működési engedélyekkel.

Férőhely számok, kihasználtság, szakmai létszám:

Szakfeladat	Engedélyezett férőhelyszám	Kihhasználtság		Jogszabályban meghatározott szakmai létszám
		Igénybevevők száma	Kincstári finanszírozás	
Étkeztetés	Nem releváns	58 fő	38 fő	1 fő
Házi segítségnyújtás	26 fő	27 fő	11 fő	3 fő
Család és gyermekjóléti szolgáltatás	Nem releváns	377 fő/6475 alkalom	Nem releváns	6 fő
Fogyatékkal élők nappali ellátása	16 fő	16 fő	8 fő	4 fő
Idősek nappali ellátása	25 fő	0	0	0
Mosoly-Vár Gyerekház	Nem releváns	58 igénybevevő/év Rendszeresen járó: 12 gyermek	Nem releváns	2,5 fő

Ellátotti szám és a kincstári finanszírozás közti különbség oka: A működési engedélyek férőhelyekre vannak megállapítva, tehát a megállapított férőhelyszámnál több megállapodással nem rendelkezhetünk.

Ellátott finanszírozott szolgáltatásaink:

- Házi segítségnyújtás
- Nappali ellátások
- Étkeztetés

Az ellátottaink élethelyzetüknél fogva (idős koruk, egészségügyi állapotuk, stb.) nem veszik igénybe a szolgáltatást az év összes munkanapján. A finanszírozás a napi igénybevétel összesítésével érkezik, ezért hiába maximális a férőhely kihasználtságunk, a rendszer nem a feladatot, hanem a napi ellátotti igénybevétel átlagos létszámát finanszírozza.

Egyéb foglalkoztatottak száma: 1 fő intézményvezető, 1 fő asszisztens, 0,5 fő technikai dolgozó (takarító).

Megbízási szerződéssel rendelkezők:

- 2 fő táborvezető
- 1 fő fejlesztő pedagógus heti 2 óra (Mosoly-Vár Gyerekház)

Szakterületek tevékenysége

1. Étkeztetés

2018-ban 58 fő számára biztosítottunk meleg ebédet, amit az önkormányzattal kötött szerződés alapján biztosított a szolgáltató cég házhozzállítással, rozsdamentes ételhordókban.

A múlt év nagy kihívása volt, hogy az eddig ingyenes szállítási költség, az év közbeni szolgáltató váltás után adagonként 235.- forint + ÁFA-val emelkedett. A többletköltség a 2019-ben megállapított személyi térítési díjjak mértékét is érinti.

Az ellátotti panasz az étel minőségére és mennyiségére ritkán érkezik. Panaszok általában akkor érkeznek, amikor az ételszállító váratlan időjárási helyzetben (ónos eső, havazás, stb.) nem érkezik időben az étellel. A felvázolt probléma, főleg a cukorbetegeket érinti leginkább.

2. Házi segítségnyújtás

A szakterület két szolgáltatásra tagozódik, mint személyi gondozás és szociális segítség. Minden ellátást kérelmező esetében szükségletvizsgálatot végzünk közösen a háziorvossal, ami meghatározza, hogy az idős ember számára hány órában, milyen szolgáltatást biztosítunk. Ha a pontrendszer alapján az idős gondozási szükséglete napi 4 órát meghaladó, az ellátott szakellátási eset, alapellátásban nehezen látható el. Amennyiben nem fogadja el a szakellátás intézményrendszerét, úgy az ellátását biztosítanunk kell, amit megteszünk hétköznaponként, de hétvégén ellátatlanul marad. Sajnos az a tendencia, hogy egyre több ellátottunk van ilyen helyzetben.

2018-ban 27 ellátottunkból 20 nőt és 7 férfit láttunk el. Évről évre problémánk, hogy a település sajátos földrajzi elhelyezkedése miatt, gondozónőink munkaidejéből rengeteg idő fordítódik utazásra. További visszatérő probléma, hogy az idősek és hozzátartozóik

jellemzően délelőtt 10 és délután 14 óra között (ebédtetés, pelenkázás, gyógyszerelés) szeretnék a gondozóinkat igényelni, ami logisztikailag kivitelezhetetlen kívánalom. Néhány éve tart az a tendencia, hogy egyre több a hozzátartozó nélküli, szakellátást igénylő, demenciában szenvedő idős, akik biztonságos elhelyezése egy (akár több hónapig elhúzódó) a gyámhivatal által bonyolított gondnokság alá vonási eljárás után tud megvalósulni. Ezekben az esetekben a gondozónőinkre óriási teher hárul az ellátás megszervezésekor.

3. Család és gyermekjóléti szolgáltatás

A részegység szolgáltatásait 6475 alkalommal vette igénybe 377 személy. A nyilvántartott kiskorúak száma 114 gyermek. (61 család) 114 veszélyeztetett gyermekből 34 jogerős hatósági intézkedésben érintett.

Az igénybevevők 55%-ának esetén került sor aktív családgondozásra. (Havonta legalább 3 családlátogatás.) Ezek az esetek jellemzően gyermekvédelmi tevékenységet takarnak leginkább. Az igénybevevők másik része inkább a felnőtt klientúrát képezik.

Az Ő estükben a legjellemzőbb problémák:

- lakhatási szegénység
- eladósodottság
- passzív munkaerő-piaci helyzet, munkaerő-piaci esélytelenség
- szenvedélybetegség
- kapcsolati problémák, válások

A gyermekvédelmi gondoskodásban 97 család részesül. A családok csupán 52%-a kétszülős. A hozott problémák közül a legjelentősebbek:

- Elhanyagolás: 30%
- Magatartás, teljesítményzavar: 22%
- Családi konfliktus: 15%

A designer drogok elterjedése városunkat is jelentősen érinti, de az elsődleges problémátípusokat vizsgálva a családok csupán 7%-ában a szenvedélybetegség a hozott elsődleges probléma, bár tudható, hogy valamely fent említett tünetek valamelyike mögött a valóságos probléma épp a drogfogyasztás, ami a későbbi gondozási kapcsolatban válik hangsúlyossá. Például a 114 veszélyeztetett gyermek 22%-a olyan családban nevelkedik/nevelkedett, ahol a szülők/gondviselők szenvedélybetegséggel küzdenek.

Legjellemzőbb szakmai tevékenységeink százalékos aránya:

- Segítő beszélgetés, 33%
- Családlátogatás 20%
- Tanácsadás, 12%
- Ügyintézés, információnyújtás 20%

Szakmai tevékenységeink ezen túl:

- Konfliktuskezelés
- Kríziskezelés
- Más ellátásokhoz való közvetítés
- Környezettanulmányozás

Az elmúlt évben 11 esetkonferenciát tartottunk a családok és a jelzőrendszer adott tagjainak részvételével.

6 alkalommal szerveztünk szakmaközi megbeszélést a társszakmák képviselőivel, valamint 294 alkalommal konzultáltunk a jelzőrendszer tagjaival.

Az elmúlt évben 6 családból 16 gyermek volt átmeneti gondozásban (anyaotthon, családok átmeneti otthonba, védett házak a bántalmazott családoknak)

2018-as hatósági esetszámok:

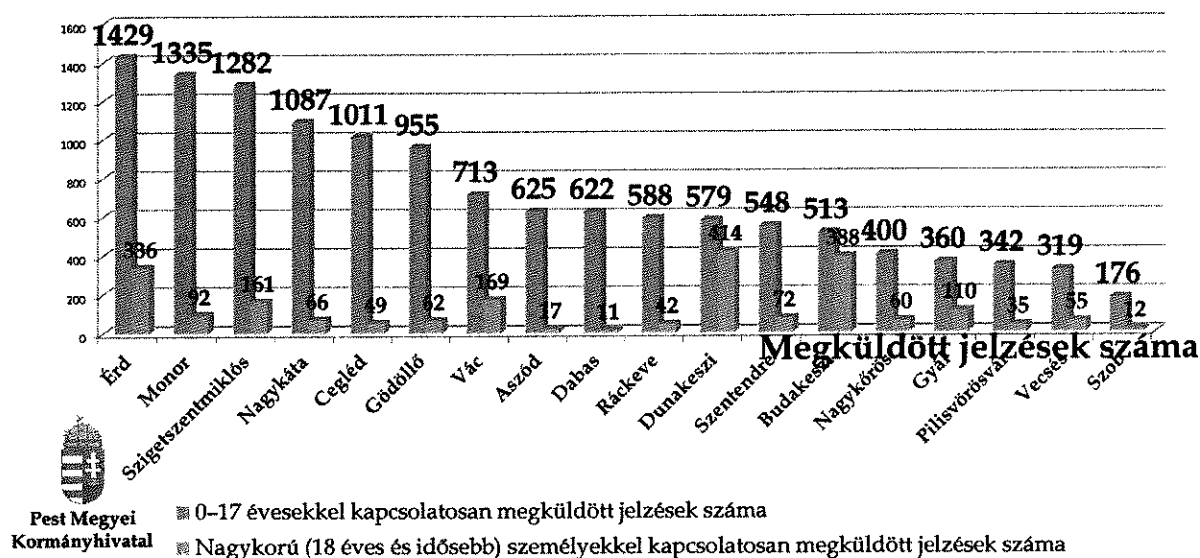
- védelembe vétel keretén belül gondozott gyermekek száma 23,
- családba fogadott gyermekek száma 10, amely 7 családot jelent
- átmeneti nevelésbe vett gyermekek száma 5, amely 3 családot jelent
- utógondozott ellátott gyermek: 2

Jelzőrendszeri együttműködés:

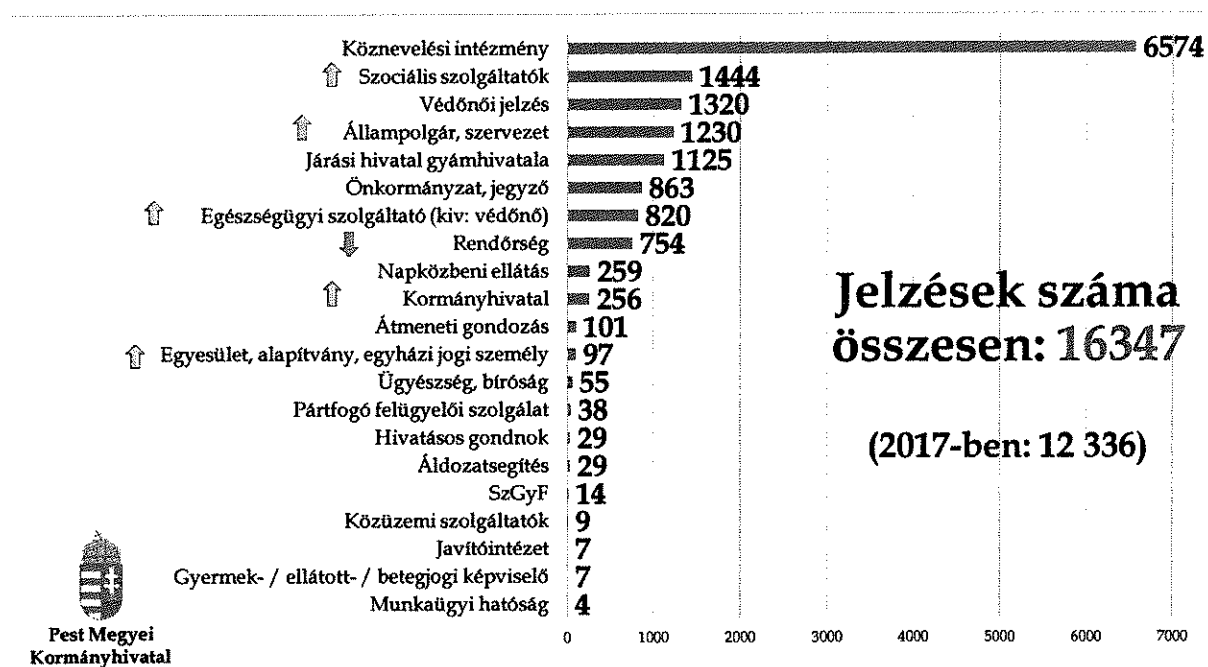
- Napköziotthonos Óvoda: 50 eset (Elhanyagolás, bántalmazás, óvodába járási kötelezettség elmulasztása)
- Babaliget Bölcsőde: 2 eset (Válás, megváltozott élethelyzet miatti agresszió)
- Iskolai jelzés: 10 eset (Igazolatlan mulasztás, tanulási nehézségek, magatartási problémák)
- **Gyermekorvosi jelzés: 43 eset** (elhanyagolást, orvosi vizsgálat elmulasztását, igazolatlan iskolai mulasztásokat, gyógyszerkiváltás hiánya)
- Rendőrségi jelzés 2 eset
- Védőnői jelzés: 4 eset (gondozatlan terhességek)
- Gyerekházi jelzés: 2 eset (koragyerekkori magatartásproblémák)
- Gyámhivatali jelzés: 3 eset (elhanyagolás)
- Lakossági bejelentés: 52 eset (elhanyagolás, drogfogyasztás)

Az ország népsűrűségi mutatói szerint a legnépesebb Pest megyében 18 járásban 1.262.000. ember él. (A magyar népesség (12,6%-a.) A család és gyermekjóléti ellátások vonatkozásában 18 család- és gyermekjóléti központ és 75 bejegyzett család- és gyermekjóléti szolgálat működik.

Pest megye járásainak jelzésszáma:

Pest megyei jelzőrendszeri tagok összesített jelzésszámai:

A helyi adatsoraink abban térnek el, hogy a Kerepesen a házi gyermekorvosok szerepelnek a második helyen a pest megyei táblázat adataihoz képest.

A helyi települési szegregátum speciális helyzete

Kerepesen a szegregátum jelenti a munkánkban a legnagyobb kihívást a bűnmegelőzés terén.

A településünk 10 551 fős nagyságú, ahol egy-egy utca vonzáskörzetében egy alapvetően roma nemzetiségűnek valló nagyjából 500 lélekszámú közösség él. Ezen populáció a Gyár utcában 22 számig terjedő „ingatlanokban” éli mindennapjait. Minden telkeken több generációs, többszörösen összetett családszerkezetek alakultak ki, amelyek alapvetően matriarchális irányításúak.

Örvedetes, hogy a közösség egyre nagyobb számban lép be a munkaerő-piacra, így csökkentve a társadalmi transzferjövödelmekről való függőségi helyzetet és megalapozva egy tervezhetőbb, kiszámíthatóbb jövőképet.

Alapvető migrációs folyamatokat tekintve a minimális tendenciájú elvándorlás/bevándorlás Kistarcsa, Becske, Drégelypalánk, Bag irányokba voltak megfigyelhetőek. Amennyiben a mortalitást vesszük figyelembe, az egészségügyi mutatókat is vizsgálni kell. A szegregátumban lakók betegségei: szív és érrendszeri megbetegedések, magas vérnyomás szövődményei, rossz higiénias háttér miatti hepatitisz A típusú, sajátos szokások miatti (szexuális és közös tű használat) egyéb hepatitisz (B, C, D) megbetegedések és azok kezeletlenségéből adódó szövődmények. Közvetlenül a drogfüggőséggel összehozható haláleset nem volt 2018-ban.

Születési számokat tekintve a gyermekszám lassú emelkedése évről - évre megfigyelhető, amely a közösség számának növekedésével jár. A védőnői jelentések alapján I. körzetben 31, a II. körzetben 15, III. körzetben 22, VI. körzetben 30 gyermek született. A szegregátum az I. körzetben található.

A szegregátum az évek óta fennálló droghelyzet miatt egyre inkább kriminalizálódik. Jellemző bűnelkövetések: a droghasználat, drogterjesztés, garázdaság, betöréses lopás. A kiskorúakra vonatkozóakra konkrét számok jelenleg nem állnak rendelkezésünkre, de a probléma szinte minden családot érint közvetve, vagy közvetlenül.

Az érintett településrészen olcsó dizájner drogfogyasztás terjedt el. Ezen szerek rendkívül addiktívak, (már az egyszeri fogyasztás is addikciót válthat ki) a leszokás, segítség és folyamatos támogatás nélkül nem tud megvalósulni. Intézményünk 2018-ban kiváló együttműködést alakított ki a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, szenvedélybetegek közösségi ellátását biztosító intézményével, így a klientúránk számára is elérhetőek az addiktológiai és rehabilitációs szolgáltatások. A szolgáltatások igénybevételének motiválása nagyon fontos és nagyon nehéz szakmai feladatunk.

A fenti adatok is alátámasztják az önkormányzat által elnyert VEKOP projekt szükségességét, amelytől az iskolázottság és a munkaerő-piaci kondíciók javulását várjuk.

Szabadidős programok, prevenció

Az intézmény mindig nagy hangsúlyt fektet arra, hogy megelőzhesse a gyermekek, családok veszélyeztetett helyzetbe való sodródását ezért fontosnak tartjuk, hogy folyamatosan jelen legyünk a közösség életében a célcsoportok hatékony elérése érdekében.

➤ Szabadidős programok, játszóházak

2018-ban összesen 24 közösségi rendezvényt szerveztünk. Ezen belül 11 olyan rendezvényen képviseltettük magunkat, amely a társintézményekkel közösen bonyolítottunk. Intézményünk számára az anyák napi, illetve a gyermeknapi időszak az, amely a legtöbb hétvégi elfoglaltságot jelent. Ilyenkor főképpen az óvodai rendezvények jelentik a fő irányvonalat, ahol lehetőségünk van arra, hogy elérhessük intézményünk kiemelt célcsoportjait. Külön kiemelt rendezvénysorozat az adventi időszak ebben az évben - mivel több ledolgozandó szombat is volt - azokra a napokra is közösségi rendezvényeket szerveztünk.

Közösségi programjaink:

- **2018.02.22. Farsang**
A gyerekházban ebben az évben is megrendeztük a farsangi mulatságot, a dolgozók és a gyerekek jelmezbe öltöztek, farsangi fánkot készítettünk, majd jelmezes felvonulást tartottunk.
- **2018. 03.23. Húsvéti játszóház a Forrás Művelődési Házban.**
Ebben az évben is együttműködtünk a Forrás Művelődési Házzal a húsvéti program megszervezésében. A legkisebbeknek akadálypályás játszóházat rendeztünk be meglévő torna eszközeinkkel, közben a nagyobbakkal tavaszi koszosítást készítettünk és tojást írókáltunk.
- **2018.04.27. Intézményi Húsvét**
A Húsvétot ez alkalommal is tojáskereséssel ünnepeltük meg, mert a kicsinek ez nagyon izgalmas tevékenység a kertben. Locsolóverseket mondtunk a gyerekekkel, tojástartó nyuszit készítettünk papírból, amiben hazavihették a megtalált tojásokat. A szülőkkel hagymahéjjal berzseltünk tojást.
- **2018.05.05. Szivárvány Óvoda családi nap**
A gyerekházból elballagó gyerekek többsége a Szivárvány Óvodába jár, ezért velük az év folyamán is szoros az együttműködés. A családi napon külön öröm számunkra a részvétel, hiszen a találkozás nagy örömmel tölt el mindnyájunkat. A programot arcfestéssel színesítettük.
- **2019.05.09. Anyák napja a gyerekházban**
Anyák napja alkalmából kerámia pipacsot festettek közösen az anyukák és a gyerekek, azt tapasztaltuk, hogy a közös alkotás mindig maradandó élményt nyújt szülőknek, gyerekeknek egyaránt. A szülő boldogan részese az első ecsetvonásoknak, de a fejlődést is meg tudja élni az alkotás során.
- **2018.05.12. Csicsergő Óvoda családi nap**
A Szilasligeti Csicsergő Óvoda sem maradhatott ki a programsorozatunkból, ahol családi napon vettünk részt arcfestéssel.
- **2018. 06. 01. Intézményi gyereknap**
A gyereknap programunkra lufihajtogatást szerveztünk, gyönyörű virág és állatfigurák készültek a kicsik szeme láttára, melynek nagyon örültek. A gyerekeknek apróbb ajándékokkal is kedveskedtünk.
- **2018. 06. 10. Meseliget Óvoda családi nap**
A Meseliget Óvodával való személyes kapcsolatunkat fejlesztésre szorult, mert a korábbi években nem vettünk részt a rendezvényeinken. Családi napjukon gyöngyfüzéssel és szalvéta technika tanításával vettünk részt.
- **2018.08.14. Kirándulás a Kálváriadombra**
A közeli Kálvária dombra szerveztünk egy piknikezős, kirándulós napot a családoknak, ahová testvérek és apukák is jöttek szép számmal.
- **2018.08.18. Roma Nemzetiségi Nap**

A Templom utcában szabadtéren rendezte meg a roma nemzetiségi önkormányzat a hagyományos fesztiválját, ahol roma ételekkel és saját tehetségeik fellépésével ünnepelnek együtt a roma közösség tagjai. Mint minden évben, az idén is együttműködtünk velük a rendezvény lebonyolításában az elmaradhatatlan arcfestéssel gazdagítottuk a programot.

- **2018. 09.01. Körtefa Fesztivál**
A város legrangosabb eseménye minden évben ez a sokszínű több nemzetiséget felvonultató fesztivál. Kulturális, gasztronómiai és öko programok sokasága várta az ide látogatókat és a helyi lakosokat. Az idei főzőversenyen a magyaros ételek kerültek megmértetésre, civil szervezetek. A legkisebb gyerekek számára összeállítottunk egy mini játszóházat, melyen mint egy akadálypályán lehetett végigmenni. A Könyvtár munkatársaival közösen pedig kézműves foglalkozást tartottunk az érdeklődőknek.
- **2018.10.14. Családi „kertrendező” nap**
Az idén először szerveztünk egy kertrendező napot, ahol az apukáké volt a főszerep, mert kellett az erős férfikéz a betonozáshoz, gallyazáshoz, tűzrakáshoz. Sok család részt vett a munkában, végre szép udvarunk lett, ahol a gyerekek is szívesen játszanak az új, pályázati úton beszerzett játszótéri eszközökkel. A nap finom bográcsos ebéddel zárult. A rendezvény alkalmat adott arra, hogy a bennünket látogató családok jobban megismerhessék egymást és közösen tegyenek azért, hogy gyermekeik biztonságos és esztétikus kertben töltsék az idejüket. A programot rendszeressé kívánjuk tenni.
- **2018.10.29. Halloweeni kézműves foglalkozásunk alkalmával vidám mécseseket készítettünk.**
- **2018.11.14. Márton nap**
A gyerekházban Márton napi lakomát rendeztünk, közös főzés és kézműves foglalkozás szerepelt a programunkban. A Ludas Matyi mesét báboztuk el egy egyszerűsített formában.
- **2018.12.01. Adventi készülődés a gyerekházban**
Ezen a szombati munkanapon adventi koszorút és ajtódísz készítettünk, mivel hétvégi program, így részt vettek rajta apukák és régebbi gyerekházaskorú gyerekek is.
- **2018.12. 06. Mikulás**
Az intézmény „Mikulása” már évek óta a helyi NYUSZI csoport tagja, aki nem csak a Gyerekházba, hanem a Napfény Házába is ellátogat.
- **2018. 12. 09. Kerepesi Adventi vásár a Templom utcában**
Ezen a rendezvényen hagyományosan minden évben aktívan részt veszünk a Forrás Művelődési Házzal együttműködve. Az idén forró csoki port készítettünk kis üvegekbe, melyeket szépen feldíszítettünk. Mindeközben táncház, bábszínház, betlehemes műsor színesítette a programot a hagyományörző csoportok előadásában.
- **2018.12.15. Mézes sütés**
Egy szombati munkanapon közös mézeskalácssütést szerveztünk, melyre eljöttek régi gyerekházaskorú családok, valamint a család és gyermekjóléti szolgálat által gondozott családok is. A mézest, amit a gyerekek díszítettek, haza is vihették a családok, a már ovis gyerekek pedig nagyon élvezték, hogy újra nálunk lehetnek a játszóházban, szép emlékek kötik őket ide.
- **2018.12. 21. Karácsony**
Közösen feldíszítettük a karácsonyfát, karácsonyi dalokat hallgattunk és énekeltünk. A gyerekek személyre szóló ajándékot kaptak, mely a fa alatt várta őket. Az idén egy különleges „egyveleg” töltött káposztát készítettünk, mivel mindenki -mint a kőleves mesében- hozott bele valamilyen hozzávalót, ahogyan az ő családjában szokás készíteni. A végeredmény egy nagyon különleges íz világú egyedi étel lett, amit még sokáig fogunk emlegetni.

➤ Nyári táboroztatás

Az Önkormányzat megbízása alapján, 2018-ban 3 turnussal, rekord (90 gyermek) igénybevétellel szerveztük meg a nyári napközis tábort immáron 4. éve. Nagyon fontos számunkra, hogy a napközis tábor programjai úgy kerüljenek összeállításra, hogy a gyermekek számára feledhetetlen élményt nyújtsanak. 2018-ban is volt kézműves foglalkozás, strand, múzeum, mozi látogatás, bűvész produkció, tűzoltó autó. A szülők mindig nagy érdeklődéssel várják a tábort, mert a munkaerő-piaci nyomásuk miatt nem tudják megszervezni a gyerekek felügyeletét az iskolai szünidőben. A táborozás szülői önrésze 10.000.- forint + Áfa volt. Az önkormányzati támogatás és a szülői befizetés összege fedezte a táboroztatás minden költségét, és rendkívül gazdag programkínálatát.

A táborozást igénybevevő szülők a lehetőségért hálásak, az érdeklődés évről évre növekszik.

4. Mosoly-Vár Biztos Kezdet Gyerekház

Gyerekházunkban 2017. év folyamán 35 új gyerek fordult meg legalább egy alaklommal, akik közül *rendszeresen járó* gyerekek (legalább heti 3 alkalommal megjelennek) 10 fő. A gyermekházból 1 gyermek bölcsődébe, 6 gyermek óvodába nyert felvételt.

Az előző év során 36 alkalommal lett team ülés megtartva (kiegészítve jelző rendszeri tagokkal), 26 családlátogatás volt, 12 alkalommal volt szülői fórum, 6 alkalommal volt védőnői tanácsadás, és a közösségi programok száma 18 alkalom. A gyermekjóléti szolgálattal 1 db közös esetmegbeszélés volt. A gyermekház mentora két alkalommal tartott szakmai team- et.

Az előző évek tendenciái alapján a korai fejlesztésre specializálódott fejlesztőpedagógus heti rendszerességgel vett részt a gyerekház életében. A fejlesztő pedagógus szülőkköröket szervez, vagy igény szerint egyéni konzultációk alkalmával végzett tanácsadást tart. A fejlesztőpedagógus ezen alkalmakkor a gyermekeket megfigyeli a játék alatt - akár a szülők bevonásával is -, és az ott tapasztaltak alapján állítja fel a képességprofil, majd tematikus komplex fejlesztő foglalkozásokat szervez egyéni betanítással.

A gyerekházban a gyermekekről vezetett adatokból a dokumentációs rendszer segítségével nyomon követhetővé válik:

- a gyermek fejlődési üteme, az elkészített foglalkozási tervek,
- a szülők nevelési ismeretei,
- a szülő – gyermek játéktevékenysége,
- korai fejlesztői javaslatok,
- szakvizsgálatok.

5. Nappali ellátások

A nappali ellátások megszervezése kötelező önkormányzati feladat, amely megvalósításához 2009-ben nyert KMOP pályázat keretében megépülő Napfény Háza biztosít helyszínt. Az intézményi telephelyen kerül megszervezésre az idősek és fogyatékkal élők nappali ellátása.

Míg a fogyatékkal élők nappali ellátása iránt óriási érdeklődés van, az idősek nappali ellátására nem volt kérelmezőnk. Az ok az, hogy a fogyatékos emberekkel szemben

támasztott társadalmi előítéletesség visszatarthatja az időseket a szolgáltatás igénybevételétől. A Pest Megyei Kormányhivatal 2018. decemberi ellenőrzésén úgy találta, hogy a két szakfeladat egy épületben való elhelyezése nem valósítható meg az épület adottságai és a klienscsoport sajátosságai miatt, ami sürgős beavatkozás (külön bejárat kialakítása, stb.) igényel Önkormányzatunktól.

Fogyatékos ellátás:

Létszámadatok (havi lebontásban, a hónap utolsó napján):

2018. január: 16 fő (6 nő 10 ffi)
2018. február: 17 fő (6 nő 10 ffi)
2018. március: 17 fő (6 nő 10 ffi)
2018. április: 16 fő (6 nő 10 ffi)
2018. május: 15 fő (6 nő 9 ffi)
2018. június: 15 fő (6 nő 9 ffi)
2018. július: 15 fő (6 nő 9 ffi)
2018. augusztus: 15 fő (6 nő 9 ffi)
2018. szeptember: 15 fő (6 nő 9 ffi)
2018. október: 15 fő (6 nő 9 ffi)
2018. november: 16 fő (7 nő 9 ffi)
2018. december: 16 fő (7 nő 9 ffi)

Az ellátottak életkora (december 31.):

0-18 év: 2 fő¹ (2 ffi)
18-34 év: 10 fő (3 nő, 7 ffi)
35-50 év: 4 fő (nő)

Új belépő: 1 fő (nő)

Megszűnt ellátások: 1 fő (ffi)

Az ellátottak megoszlása a fogyatékoság típusa szerint (december 31.):

- értelmi fogyatékkal élők: 14 fő² (7 nő, 7 ffi)
- halmozott fogyatékkal élők: 2 fő (2 ffi)

A 16 fő értelmi vagy halmozott fogyatékkal élő megoszlása a fogyatékoság súlyossága szerint:

- enyhe: 2 fő (2 nő)
- középsúlyos: 10 fő (3 nő, 8 ffi)
- súlyos: 3 fő (1 nő, 2 ffi)

Ellátás típusa szerint:

- részleges segítséget igényel: 9 fő (5 nő, 4 ffi)
- teljes ellátást (etetés, pelenkázás) igényel: 7 fő (1 nő, 6 ffi)

¹ A tanköteles korú fiatalok iskolai keretek között nem foglalkoztathatók, tankötelezettségüket utazó gyógypedagógusok segítségével látják el. A fennmaradó napokat tölthetik az intézményben.

² Az értelmi sérültek közül öt fő autista. A halmozott fogyatékkal élők közül egy fő autista.

Intézményi programok:

- Farsang: 2018. február 1.
- Gyereknapi: 2018. május 24. (a Nyuszi klubbal közösen)
- Mikulás: 2018. december 6.
- Mézeskalács sütés: 2018. december 1. (családi nap)
- Karácsony: 2016. december 19.

A Napfény Háza szolgáltatásai:

- étkeztetés biztosítása: reggeli (hozott, 3 fő veszi igénybe), normál ebéd (14 fő veszi igénybe, ebből rendelt: 4 adag, hozott: 10 adag), pépesített ebéd (2 fő veszi igénybe)
- lehetőség biztosítása alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére (fürdés, pelenkázás)
- segítő beszélgetések
- gyógypedagógiai, egészségügyi tanácsadás és segítség
- kapcsolattartás a kezelő és szakorvosokkal
- egészségügyi ellátás segítése (rendszeresen szedett gyógyszerek beadása és ennek dokumentálása)
- szabadidős programok szervezése
- rendszeres orvosi vizsgálat (bár a jogszabály nem teszi kötelezővé, kéthetente pszichiáter szakorvos és házi orvos vizsgálja meg az ellátottakat)
- szükség szerint az egészségügyi ellátás megszervezése, a szakellátáshoz való hozzájárulás segítése
- hivatalos ügyek intézésének segítése
- rendszeres gyógypedagógiai fejlesztés, foglalkoztatás
- életvezetés segítése
- tanácsadások (életviteli pszichés, szociális)
- közösségi tér biztosítása a családtagok, szakemberek számára
- a fogyatékos emberek segítése abban, hogy állapotuk és képességeik javítására érdembeli erőfeszítéseket tehessenek
- kutyás AAA (állatassisztált aktivitás: a segítő kutya jelen van, nem végez különösebb munkát, csak részt vesz az ellátottak életében. Lehet simogatni, dögönyözni, jelzi, ha valaki rosszkedvű, vagy rohamközelben van) és AAT (állatassisztált terápia: külön foglalkozás, ahol a segítő kutya jelenlétében, aktív segítségével végez fejlesztő feladatot az ellátott egy gondozónő segítségével, és a klubvezető irányításával. Pl. színek szerint válogatni a kockákat, a tévesen elhelyezett kockát a kutya jelzésre visszateszi az eredeti helyére)

Az intézmény szolgáltatásait igénybevevő személyek legjelentősebb hányada fiatal felnőtt. A hozzátartozók és a munkatársi stáb tagjai között az együttműködés kiváló.

A gondozói team stabil, munkatársi fuktuáció 2018-ban nem volt.

Ellátottaink a leggyakoribb fogyatékosági jellege:

- **Autizmus**

Egy hosszú skála egyik végén a „jól funkcionáló”, tehát a hétköznapi életben helytálló emberről van szó. Senki nem gondolja, hogy érintett. A másik végén a magába fordult, nem beszélő, szemét nem kinyitó, nem szobatiszta, dülöngélő, csak egy dolgot evő,

agresszív emberig. Mindegy, a skála melyik pontján helyezkedik el, 3 dolog biztos, hogy jellemző rá: a rugalmatlan gondolkodás, a kommunikációs nehézségek és a társas érintkezés nehézségei. Ezek részletesebben:

❖ **Rugalmatlan gondolkodás**

Az alkalmazkodó képesség nehézsége. Számára a biztonság, az állandóság elengedhetetlen. Nem képes „váltani” a feladatok között, nem képes különbséget tenni (differenciálni) fontosság szerint. Pl. ugyanoda ül, ugyanazt eszi, ugyanazzal játszik, stb. A változások felzaklatják, fel kell készüljön rájuk, ami esetenként nem könnyű. Számukra állandóságot kell biztosítanunk

❖ **Kommunikációs nehézségek**

A beszéd az átlagember legfontosabb csatornája, amit kiegészítenek a gesztusok, mimika, stb. Az autizmussal élő ember számára viszont zavaró. A beszédet hallja, érti is, de az agya nem úgy dolgozza fel, mint az átlagé. Mindent konkrétan ért, nem érti az iróniát, a kétértelmű szavakat, a hangsúlybeli különbségeket. Sokszor nem beszél, pedig a beszédszervei épek, és az értelmi képessége szerint is képes lenne rá. Máskor tanult szavakat, mondatokat ismételt (echolálás).

❖ **Társas érintkezés nehézségei**

Az emberekkel nemigen tud mit kezdeni, mert kiszámíthatatlanok. A társasági formákat be tudja gyakorolni, használni is, de az értelmüket nem érti. Nem érti a hátsó szándékot, nincs beleérző képessége, igazából azt is tanulnia kell, hogy a másik ember is érez (naív tudat). Az autizmus nem betegség, hanem állapot, amihez társul(hat) sok betegség, pl. epilepszia, értelmi fogyatékoság, Rett-szindróma, stb. De maga az autizmus egy állapot, az idegrendszer másképpen van „huzalozva”. Ez azt jelenti, hogy ami nekünk egyértelmű, azt ő másképpen látja, másképpen értelmezi.

Jellemző az autizmusra, hogy az érzékszervek máshogyan működnek (szenzoros eltérés). Ezt a kommunikációs nehézségek miatt nem tudja elmondani, gyakran a szülő sem tudja, de sok viselkedési zavart ez okoz. Megfigyeléssel azért rá lehet jönni. Lehet alul- vagy túlműködés.

• **Down szindróma,**

A Down-szindróma nem betegség, hanem genetikai eltérés. A sejtmagok általában 23 pár kromoszómát tartalmaznak, amelyek felét az egyik szülőtől, a másik felét a másik szülőtől örököljük. A DS abban az esetben fordul elő, ha a 21-es kromoszómának egy darabja vagy egy egész példánya pluszban van. Ez a plusz genetikai anyagfejlődési zavart okoz, és a DS-val együtt járó jellemzők kialakulásához vezet.

Az érintettek különböző súlyosságú (a nagyon enyhétől a súlyosig terjedő) kognitív lemaradást mutatnak. Majdnem minden Down-szindrómásra jellemző a tanulási képességeknek a kortársakhoz képest valamilyen fokú lemaradása. A legtöbb forrás 50 körüli átlag IQ-ról beszél, de ez nem sok információt ad egy-egy konkrét személyről. Egyrészt nagyon nagy a szórás: az 50-es átlagot többnyire 20-80 közötti értékek adják ki. Másrészt a Down-szindrómásoknál az IQ mérése különösen megbízhatatlan: két, időben nagyon közeli IQ mérés is teljesen különböző eredményeket hozhat. Harmadrészt az IQ nem egy önmagában álló dolog, ami csak úgy, elszigetelten létezik az emberben. A Down-szindrómások praktikus (gyakorlati) és társas intelligenciája sokszor ellensúlyozni képes az értelmi lemaradásból fakadó hátrányokat, vagyis az életben jobban megállják a helyüket, mint amit pusztán az IQ alapján várnánk. Ráadásul az IQ-t épp a Down-szindrómásoknál könnyű alábecsülni, mert a nyelvi produkciójuk általában gyengébb, mint egyébként az értelmi teljesítményük. A nem

beszélő vagy keveset beszélő személyekről gyakran azt gondolják, hogy nem is értik, amit mondanak nekik. Végül azt is hozzá kell tennünk, hogy az adottságoknak és a családi-intézményi környezet hatásainak az a kulturális keret szab határt, amelyben a Down-szindrómásoktól hagyományosan alacsony intellektuális teljesítményt várnak el (tehát mindenki tudja, hogy a DS értelmi sérüléssel jár, így senki nem várja el tőle, hogy jobban teljesítsen akkor sem, ha képes lenne rá).

A felnőttek ellátásánál figyelni kell arra, hogy a meglévő készségek megmaradjanak: ha járt iskolába, olvastatni kell, írjon levelet, számoljon pénzt, stb. Memoriterek, beszédgyakorlatok, memória játékok segítik a szinten tartását.

- Microcephalia,
- Nem azonosított értelmi fogyatéék,

A munkánk sikere, eredményessége nagyon nehezen mérhető, látványos fejlődésre nem lehet számítani, emiatt a kiegészítés veszélye óriási. A Napfény Háza ellátottjai valamennyien értelmi sérüléssel élnek. Ezt nem lehet betegségnek mondani, inkább állapot (a betegségből általában meg lehet gyógyulni, ez az állapot végleges).

Ezek mellett többeknél fennáll valamilyen formájú mozgáskorlátozottság:

- tetraplégia,
- spasztikus bénulás,
- hypotónia.
- Ketten csak kerekesszékekkel tudnak helyet változtatni.

Mindegyik ellátotról elmondható, hogy beszédértése nincs vagy alacsony, kifejezni önmagát nem vagy igen nehezen tudja, önálló képessége lecsökkent. Mindegyikük egyéni foglalkozást igényelne.

Fő nehézségek az ellátás során:

- A fogyatékos állapot legtöbb esetben egyéb betegséggel párosul (epilepszia, emésztési problémák, szívbetegség, stb.), amit szinten kell tartani,
- mindenki egyéni foglalkozást igényel, magukat lekötöni, szórakoztatni nem tudják.
- Étkezésben, öltözködésben, WC használatban különböző fokban, de mindannyian segítséget igényelnek,
- A családok érzelmileg kimerültek, legtöbbször anyagi problémákkal is küzdenek. Ennek a feszültségét az ellátottak is érzik, így sokszor idegesek, zavartak.
- A különböző szinten sérült emberek megfelelő elkülönítésére nincs lehetőség, nincs hangszigetelt, teljesen besötétíthető szoba a zavaró hang-és fényingerek kiszűrésére, nincs a házban légkondicionálás, így nyáron szinte elviselhetetlen a hőség.
- Felnőtt emberekről beszélünk, emberi jogaik tiszteletben tartása mellett be kell tartatni az általános emberi normákat és a személyes biztonságához szükséges korlátozásokat is. Ez néha ellentmondásos (pl. WC használat után nem akar nadrágot húzni, cipő nélkül szeretne kimenni, stb.).
- A gondozási és fejlesztési feladatok komoly figyelmet, érzelmi, szellemi és fizikai erőfeszítést igényelnek (minden pillanatban figyelni kell, nehogy valakit baleset érjen, közben esetleg kiemelni/betenni egy felnőtt embert kerekesszékekbe, közben a foglalkozáson segíteni, fogni a kezét az ellátottnak, vigasztalni, stb.), ezért a munka fizikailag, szellemileg és érzelmileg is kimerítő.

6. Intézményünk problematikus jellemzői:

Az intézmény székhelye 2012-ben került felújításra és ekkor épült meg a Napfény Háza telephelyünk is a szilasligeti településrészen. Az intézmény maximális kihasználtsága miatt az azóta eltelt időben meglehetősen amortizálódtak az ingóságaink és ez az épületeink állagmegóvása sem tudott megvalósulni a terveink szerint.

Ingtatlanokkal kapcsolatos problémáink:

- A Szabadság úti székhelyünk esetén a 2012-es felújítás alkalmával nem került sor a több mint száz éves épület részleges, utólagos talajszigetelésére, így a családsegítő előtere, konyhája és az akadálymentes mosdója penészes, az interjúszobánk falazata is pereg. Az állagmegóvást célzó pályázati forrás szociális intézmények vonatkozásában 2018-ban nem került kiírásra.
- A Szabadság úti székhelyünkben helyet kapott Mosoly-Vár Gyerekház játszósobájának, régi terméskő tömbökből kialakított „dísz kapuja” repedezésnek indult, ami aggodalomra ad okot, annak elbontása sürgető feladat.
- Az épület bal oldalfala a pince miatt vizesedik, megoldása jelentős anyagi ráfordítást igényelne.
- A Napfény Háza telephelyünk a 2012-évi nyitása óta nem lett kifestve, annak elvégzése mindenképp szükséges.

Eszközellátottság:

- 2018-ban a Gyerekházra nyert fejlesztési pályázatunk során, megtörtént a játszószoza, a családsegítő munkaszobáinak festése, új kül- és beltéri játékok beszerzése.
- A teljes intézmény (székhely/telephelyek) számítástechnikai eszközparkjának vonatkozásában a jelenlegi 10 számítógép közül viszont csak 3 gép kapott új operációs rendszert és csupán egy új Office csomagot. Az elmúlt évben szinte minden hónapban szükséges volt 1-1 számítógép javítására. Évről évre próbáljuk az informatikai eszközparkunkat fejleszteni, amely nagy kihívásunk a költségvetési keretszámok szűkössége miatt. Terveink szerint kb. 3 évre van szükségünk ahhoz, hogy egyes gépeket lecseréljünk és minden eszközünkön jogtiszta szoftverek üzemeljenek.
- A múlt évben beszereztünk egy nagyteljesítményű nyomtatót, amely ki tudja szolgálni a család és gyermekjóléti szolgálat megnövekedett adminisztrációjának nyomtatási, sokszorozási igényeit.

Kerepes, 2019. május 13.

Horyáth Vera
Horyáth Vera
intézményvezető

